

17.11.2016

LUONNOS AMPUMA-ASEIDEN SÄILYTTÄMISEEN TARKOITETUSTA TURVAKAAPISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Sisäministeriössä on valmisteltu luonnos ampuma-aseiden säilyttämiseen tarkoitettu turvakaapista annetun asetuksen muuttamisesta.

Asetusluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle 7.10.2016. Lausunnon antoi 7 tahoa, jotka olivat Asealan Elinkeinonharjoittajat ry, Asekauppiain Liitto ry, Corrotech Oy, Eurosec Oy, Poliisihallitus, Suomen Metsästäjäliitto ry ja Suomen riistakeskus.

Finanssialan Keskusliitolla, maa- ja metsätalousministeriöllä ja Turvallisuus- ja Kemikaalivirastolla (Tukes) ei ollut luonnoksista huomautettavaa tai lausuttavaa.

Yleistä lausunnoista

Lausunnon antajista Asealan Elinkeinonharjoittajat ry, Corrotech Oy ja Eurosec Oy vastustivat asetuksen muutosta luonnoksessa esitetyllä tavalla. Muutosluonnosta vastustaneet lausunnonantajat muun muassa katsoivat, että esitetty muutos alentaisi turvakaappien teknisiä vaatimuksia ja halusivat, että asetusta muutettaisiin niin, että siinä viitattaisiin Ruotsissa laadittuun, turvakaappia koskevaan normiin.

Asekauppiain Liitto ry katsoi, että muutosehdotus on hyväksyttävissä ja Poliisihallitus, Suomen Metsästäjäliitto ry ja Suomen riistakeskus kannattivat muutosehdotusta. Suomen Metsästäjäliitto ry ja Suomen riistakeskus pitivät tärkeänä luonnoksen siirtymäsäännöstä, jonka mukaan ennen asetusmuutosta hyväksytyjä turvakaappeja saisi edelleen käyttää asetusmuutoksen jälkeenkin ampuma-aseiden säilyttämiseen.

Lausunnot

Asealan Elinkeinonharjoittajat ry vastustaa asetuksen muuttamista, jos tilalle on tulossa EN 14450 S1 standardi. Lausunnonantaja katsoo, että tämän tasoisen kaappi on tarkoitettu arkistokaapiksi ja asekaappien tekniset vaatimukset heikkenevät huomattavasti. Murtoturvallisuus on erittäin heikko ja kaappiin pääsee sisään alle minuutissa. Järjestö on siinä käsityksessä, että mikään muu Euroopan maa ei hyväksy tämän tasoista kaappia aseiden säilyttämiseen. Lisäksi lausunnonantaja katsoo, että EN 14450 S1 standardissa vaaditaan, että kaappi pultataan lattiaan jos kaappi painaa alle 1 000 kilogrammaa, mikä on kohtuutonta kuluttajan kannalta. Järjestö katsoo, että kansalaisten turvallisuus ja aseturvallisuus vaarantuisivat muutoksen johdosta huomattavasti. Lausunnossa viitataan myös hallituksen esitykseen 20/2014 vp, jossa on todettu, että asekaappien teknisten vaatimusten osalta ei ole tarvetta muutoksiin.

Asealan Elinkeinonharjoittajat ry katsoo, että jotta Suomessa asekaappeja koskevat turvallisuustasovaatimukset hallituksen esityksen mukaisesti säilyisivät ennallaan, turvakaappiasetusta tulisi muuttaa siten, että siinä muiden standardien lisäksi myös mainitaan normit. Järjestö myös katsoo, että turvallisuustason määrittelyssä voidaan edelleen viitata SFS 5870 -standardiin koska standardissa olevat tekniset vaatimukset ovat dokumenteista luettavissa, vaikka SFS 5870 -standardi lakkautettaisiinkin. Järjestö toteaa, että Tanskassa, Norjassa sekä Ruotsissa hyväksytään normin mukaiset asekaapit.

Asekauppiain Liitto ry katsoo lausunnossaan, että vaikka annetussa ehdotuksessa uusien, Euroopan standardointikomitean CEN:n julkaisemien standardien, EN 14450 taso S1 ja EN 1143-01 taso 0 ei vastaakaan murtosuojaukseltaan nykyisin käytössä

17.11.2016

olevien kaappien tasoa, lausunnonantaja katsoo kuitenkin, että ehdotettu muutos on hyväksyttävissä.

Järjestö katsoo, että murtosuojaus on vain yksi ominaisuus asekaapeissa. Asekaappien vaikutuksesta anastettujen aseiden määriin on tehty tutkimuksia esimerkiksi Ruotsissa ja asekaappien murtosuojauksen lisäämisen ei ole todettu vähentäneen ampuma-aseiden varkauksia. Rikolliset, jotka murtautuvat kohteisiin viedäkseen aseita turvahyväksytyistä kaapeista, varustautuvat niin, että jämerämpikin kaappi saadaan murrettua, tai usein koko kaappi on viety mukana.

Lausunnonantaja katsoo, että vaikka murtosuojaus esityksen mukaisesti huononisi, niin vastaavasti on odotettavissa, että edullisempien asekaappien hankinta lisääntyisi mikä parantaisi kokonaisuutena aseiden säilytyksen turvallisuutta. Heikompikin lukittu kaappi estää aseiden nopean ja harkitsemattoman käyttöön oton, tai perheen muiden jäsenten luvattoman käytön.

Corrotech Oy katsoo, että sisäministeriön luonnosehdotus on vastoin eduskunnan hyväksymää hallituksen esitystä, missä on selvästi todettu, että turvakaappia koskevien teknisten vaatimusten osalta ei ole tarvetta muutoksiin.

Luonnosehdotuksessa olevan standardin EN 14450 S1 vaatimukset täyttävä turvakaappi on todella heikko verrattuna tällä hetkellä käytössä olevaan standardin SFS 5870 vaatimuksiin, ja siksi esitys toteutuessaan heikentäisi aseturvallisuutta.

Voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää erityisten vaarallisten aseiden säilytykseen SFS 5870 taseisia turvakaappeja. Lausunnonantaja katsoo, että asetusalunoksesta esitetty turvakaappistandardi EN 14450 S1 laskisi myös erityisten vaarallisten aseiden säilyttämiseen vaadittavien turvakaappien turvallisuustasoa, niin että murtautuminen niihin tavallisilla käsityökaluilla tapahtuu parissa minuutissa. Lausunnonantajan mielestä sisäministeriön asetusesitys on vastoin Suomessa voimassa oleva säädöshierarkiaa, jonka mukaan asetuksella tai Poliisihallituksen päätöksellä ei voi lieventää laissa annettuja määräyksiä.

Lausunnonantaja katsoo, että Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa on tähän asti ollut vastaavat tekniset vaatimukset koskien hyväksytyjä turvakaappeja. Kun Ruotsissa on lakkautettu standardi SS 3492, on tilalle laadittu identtinen normi SSF 3492. Muissa pohjoismaissa ovat nyt hyväksytyt tämän normin mukaan valmistetut turvakaapit. Sisäministeriön esitys loisi tilanteen jossa Suomessa olisi alhaisemmat vaatimukset turvakaapille kun muissa pohjoismaissa, ja samalla se estäisi turvallisempien pohjoismaisten turvakaappien myynnin Suomessa. Lausunnonantajan näkemyksen mukaan Suomen markkinoille tulisi Kiinassa ja muissa halpamaissa tuotettuja heikkotasoisia turvakaappeja. Lausunnonantaja katsoo, että asetusta tulisi muuttaa niin, että se mahdollistaisi myös normin mukaan valmistettavat asekaapit.

Lausunnonantaja katsoo, että ministeriön lausuntopyyntöön väite siitä, ettei asetuseroilla ole taloudellisia vaikutuksia, on virheellinen. Lausunnonantaja toteaa olevansa ainoa ruotsalainen SS 3492 standardin mukaan kotimaassa aseturvakaappeja valmistava yritys, jolle taloudelliset vahingot ovat ainakin 1 miljoonan euron luokkaa ja menetyksenä useita kotimaisia työpaikkoja. Lausunnonantaja toteaa olettaneensa investoidessaan tuotantoon, että alkuperäinen standarditaso SFS 5870 säilyy.

Eurosec Oy ilmoittaa vastustavansa jyrkästi asetuksen muuttamista luonnoksessa esitetyllä tavalla. Lausunnonantaja katsoo, että EN 14450 S1 standardi ei täytä SS 3492 tai SFS 5870 standardin turvallisuustasoa ja EN 14450 S1 tasoinen kaappi on tarkoitettu arkistokaapiksi. Lausunnonantaja toteaa, että asekaappien tekniset vaatimukset heikkenevät huomattavasti ja murtoturvallisuus on erittäin heikko, sillä kaappiin pääsee sisään alle minuutissa. Lausunnonantaja katsoo, että mikään muu Euroopan maa ei hyväksy tämän taseista kaappia aseiden säilyttämiseen. Lausunnonantaja katsoo myös, että standardissa EN 14450 S1 vaaditaan että kaikki alle 1 000 kilogrammaa painavat kaapit tulee pultata lattiaan ja tämä vaatimus on kohtuuton kuluttajan kannalta. Suomesta löytyy tuhansia asuntoja ja omakotitaloja joihin ei missään nimessä voida tai saa pultata kaappia lattiaan.

17.11.2016

Lisäksi lausunnonantaja katsoo, että kansalaisten turvallisuus vaarantuu huomattavasti ja aseturvallisuus heikkenee huomattavasti. Lausunnonantaja viittaa hallituksen esitykseen 20/2014 vp, jossa todetaan, että asekaappien teknisten vaatimusten osalta ei ole tarvetta muutoksiin. Lausunnonantaja katsoo, että jotta Suomessa asekaappeja koskevat turvallisuustasovaatimukset hallituksen esityksen mukaisesti säilyisivät ennallaan, turvakaappiasetusta tulisi muuttaa siten että siinäkin muiden standardien lisäksi myös mainitaan normit. Turvallisuustason määrittelyssä voidaan edelleen viitata SFS 5870 -standardiin, koska standardissa olevat tekniset vaatimukset ovat dokumenteista luettavissa, vaikka standardi lakkautettaisiinkin. Tilanne Suomessa säilyisi ennallaan niin kuluttajien, viranomaisten, valmistajien ja markkinoijien osalta.

Poliisihallitus toteaa, että se kannattaa ehdotettuja muutoksia asetukseen. Kansallisen, säädösteknisesti vanhentuneen standardin tilalle on tarkoituksenmukaista vaihtaa eurooppalainen standardi, jonka käyttö ei muodostu kaupanesteeksi. Samalla lausuntojen antaminen eri standardien vastaavuuksista muodostuu tarpeettomaksi. Nämä ja muut ehdotettujen muutosten perusteet ilmenevät asianmukaisella tavalla lausuntopyyntöön liitteenä olevasta muistiolounnoksesta.

Suomen Metsästäjäliitto ry - Finlands Jägarförbund ry pitää esitettyjä EN 14450 taso S1 ja EN 1143-1 taso 0 -standardeja tasoltaan soveltuvina aseiden säilytykseen. Kyseiset standardit ovat linjassa nykyisin vaadittavien standardien kanssa. Lausunnonantaja toteaa pitävänsä myös erittäin tärkeänä kirjausta, että nyt voimassa olevan asetuksen täyttävät turvakaapit säilyvät edelleen muutoksen jälkeenkin sallittuina. Kyseiset turvakaapit ovat turvatasoltaan vastaavia. Näin huomioidaan valmiiksi asiallisen turvakaapin hankkineet aseiden omistajat, sekä myyjät, joilla on varastossaan kaappeja.

Suomen riistakeskus pitää esitettyjä muutoksia käytyjen keskustelujen ja seikkaperäisen asetusmuistiolounnoksen perusteella tarkoituksenmukaisina sekä asekaappien omistajien kannalta järkevinä etenkin, kun ehdotetun asetusmuutoksen voimaantullessa voimassaolevien vaatimusten mukaisen turvakaapin omistajalle ei syntyisi velvollisuutta hankkia uutta turvakaappia. Näin ollen asetusmuutoksella ei olisi taloudellisia vaikutuksia voimassa olleen asetuksen vaatimukset täyttäneiden turvakaappien omistajille. Lisäksi lausunnonantaja katsoo, että asetusmuutos selkeyttäisi standardien soveltamisen nykytilaa.